

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/100/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813204734
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7813204734.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu MEDAS, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Sadová 12, IČO: 36 570 451, zastúpeného JUDr. Martinom Špakom, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Odborárov 49, proti žalovanej S. W., K.. XX.X.XXXX, O. B. Y., Ul. Komenského 17, zastúpenej JUDr. Erikou Simanovou, advokátkou so sídlom v Rožňave, Ul. Akademička Hronca 9, o zaplatenie 10.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 31. októbra 2014 č.k. 5C/203/2013-142 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vráca súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu voči žalovanej zamietol, žalobu voči žalovanému H.. V. Š. vylúčil na samostatné konanie a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 1.870,93 eura, na účet právnej zástupkyne žalovanej, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že žalobca podanou žalobou žiadal, aby uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu 10.000 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 10.3.2012 do zaplatenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Poukázal na tvrdenie žalobcu, že ako podnikateľ v oblasti nákupu, spracovania a predaja medu prijal ponuku svojho obchodného partnera H.. V. Š. na nákup vysokokvalitného medu a hoci na základe jeho požiadavky zaslal zálohu vo výške 10.000 eur na účet žalovanej, o ktorej mu tvrdil, že „sa zaoberá medom“, tovar následne neobdržal a ani mu nebola vrátená vyplatená záloha. Ďalej poukázal na obranu žalovanej, že jej priateľ V. Š.U. ju požiadal o číslo jej účtu s tým, že na tomto účte chce prevziať peniaze, a tak potom, ako na jej účet v Slovenskej sporiteľni bola pripísaná suma 10.000 eur s poznámkou "V. O., záloha na med", dňa X.X.XXXX tieto peniaze poukázala V. Š., ktorý ju o to požiadal.

Vychádzajúc zo zistenia z výpisu z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX B. W. W. O., že sumu 10.000 eur poukázal dňa X.X.XXXX na účet žalovanej, v ten istý deň žalovaná poukázala na účet H.. V. Š. Č.. XXXXX-XXXXXXXXXXXX, ktorý vo svojej svedeckej výpovedi tvrdil, že po obdržaní tejto sumy ako zálohy za dodávku medu, dodal žalobcovi asi 29 sudov medu po cca 280 kg, žalobu zamietol pre nedostatok pasívnej legitímácie žalovanej. Dôvodil pritom, že z vykonaného dokazovania výsluchom „žalovaného ako svedka“ vyplýva, že „oni uzatvárali zmluvu o sprostredkovaní obchodu - dodávke medu“ a pokiaľ žalobca sumu 10.000,- eur poukázal na účet žalovanej, bolo to len platobné miesto, pretože žalovaná nebola v žiadnom obchodnom vzťahu so žalobcom a svoj záväzok voči žalobcovi uznal svedok H.. Š..

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a procesne úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 200,- eur a z trov jej právneho zastúpenia vo výške 1.670,93 eura.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.. Navrhol zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo ho zmeniť,

vyhovieť jeho žalobe a priznať mu náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania. Poukazom na znenie § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka i rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.6.2010 sp. zn. 4Cdo 46/2009 predovšetkým namietol zmätočnosť napadnutého rozsudku o zamietnutí žaloby vo vzťahu k žalovanej a nesprávne právne posúdenie jeho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči nej. Zopakoval, že medzi účastníkmi konania nebola sporná skutočnosť, že žalovaná od neho prijala sumu 10.000,- eur bez právneho dôvodu, pričom samotný fakt, že žalovaná následne prijatú peňažnú sumu poskytla H.. V. Š., nemá za následok zbavenie sa jej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie, ktoré mu má vydať.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny a zaviazat žalobcu na náhradu trov jej právneho zastúpenia v odvolacom konaní v sume 334,06 eura. Uviedla, že pasívne legitimovaným v spore by mal byť p. Š., ktorý žalobcu uviedol do omylu a prostredníctvom jej účtu získal od neho 10.000,- eur. Doplnila, že na strane žalobcu k majetkovej ujme nedošlo, pretože svedok Š. vo svojej výpovedi uviedol, že mu za prevzatú zálohu dodal 29 sudov medu po 280 kg.

Odvolací súd na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1,3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené, lebo v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie.

Odvolací súd totiž po preskúmaní veci z hľadiska existencie procesných väd uvedených v § 221 ods. 1 písm. a) až g) O.s.p. a tzv. iných väd konania zistil, že súd prvého stupňa zaťažil konanie a následne rozhodnutie vadou konania významnou z hľadiska ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.. Uvedená vada predstavuje pritom okolnosť, ktorá patrí k tzv. podmienkam konania, ku ktorým je súd povinný prihliadnuť z úradnej povinnosti v ktoromkoľvek štádiu konania (§ 212 ods. 3 O.s.p.). O takú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Keďže občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou, v prvom rade platí, že súd je viazaný žalobou. Nemôže preto rozhodnúť a žalobcovi priznať viac než požadoval v žalobnom petite a žalovaným nemôže uložiť inú než žalobcom navrhovanú povinnosť (tzv. zásada ne ultra petitem). Opačný postup by bol v rozpore s ústavnými princípmi činnosti súdu.

Občiansky súdny poriadok zároveň (o.i.) umožňuje, aby žalobca v priebehu konania so súhlasom súdu menil návrh na začatie konania (žalobu), prípadne, aby na jeho návrh do konania vstúpil ďalší účastník.

Podľa § 92 ods. 1 O.s.p. na návrh účastníka môže súd pripustiť, aby do konania vstúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa.

Podľa ustanovenia § 95 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

Z obsahu spisu plynie, že v danej veci sa žalobca domáhal voči žalovanej uloženia povinnosti zaplatiť mu 10.000,- eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 10.3.2012 do zaplatenia a nahradiť trovy konania titulom vydania bezdôvodného obohatenia (č.l. 2 súdneho spisu). Na pojednávaní dňa 31.10.2014 navrhol pripustiť do konania vstup H.. V. Š. ako ďalšieho účastníka na strane žalovaného a v tejto súvislosti potom zmenil žalobný petit tak, že žiadal zaviazat oboch žalovaných spoločne a nerozdielne na zaplatenie 10.000,- eur s príslušenstvom (č.l. 138 súdneho spisu).

Z uvedeného je zrejmé, že žalobca výslovne označil ako účastníka konania na strane doterajšej žalovanej ďalší subjekt (H.. V. Š.) a súčasne uviedol, čoho sa voči nemu domáha (por. napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2006, sp. zn. 1Obdo V 55/2005).

Navrhnuté pristúpenie tohto účastníka do konania má právne účinky, len ak ich súd pripustí. Ak zákon neustanovuje inak, rozhodne súd uznesením (§ 167 ods. 1 O.s.p.), ktoré vyhlási predseda senátu alebo samosudca prítomným účastníkom (§ 168 ods. 1 O.s.p.). Uznesenie súd následne doručí účastníkom,

ak je proti nemu odvolanie alebo ak to je pre vedenie konania potrebné alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa účastníkom ukladá nejaká povinnosť (§ 168 ods. 2 O.s.p.). Pristúpenie do konania nastáva potom dňom právoplatnosti uznesenia.

Z obsahu spisu vyplýva, že o návrhu žalobcu na pripustenie vstupu ďalšieho žalovaného do konania rozhodol súd prvého stupňa uznesením, ktorým pripustil vstup H.. V. Š. do konania ako žalovaného v 2. rade a ktoré vyhlásil na pojednávaní dňa 31.10.2014.

Potiaľ bol postup prvostupňového súdu správny. Súd však pochybil, ak takto vyhlásené uznesenie účastníkom konania nedoručil. Z obsahu spisu totiž nevyplýva, či a kedy bolo toto uznesenie účastníkom doručené. Navyše súd prvého stupňa o žalobe rozhodol napriek tomu, že o návrhu žalobcu na pripustenie zmeny žaloby doposiaľ nerozhodol. Dokiaľ však o uplatnenej zmene návrhu nebolo rozhodnuté, pokračovať v konaní o pôvodnom návrhu nemožno.

Uvedené pochybenie predstavuje vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie a je sama osebe dôvodom k zrušeniu rozhodnutia o veci samej odvolacím súdom.

Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, tento odvolací dôvod bol žalobcom uplatnený opodstatnene. Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na skutkových záveroch, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a v nadväznosti na to, sa javí predčasný a preto nesprávny záver o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej v tomto spore.

Z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa rozhodol vo veci bez toho, aby sa zaoberal tým, či boli splnené podmienky na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanej a bez toho, aby vôbec vec posúdil po právnej stránke.

Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktorý sa musí podľa § 456 Občianskeho zákonníka vydať tomu, na úkor koho bolo získané. Základným predpokladom jeho vzniku je vznik majetkového prospechu u obohateného, pričom k zväčšeniu jeho majetku došlo v rozpore s právom uznanými dôvodmi.

V uvedenom smere však súd prvého stupňa výsledky vykonaného dokazovania nevyhodnotil po skutkovej a právnej stránke a preto sú jeho právne závery predčasné, a teda aj nesprávne. Podľa názoru odvolacieho súdu totiž nemožno prijať záver o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej len z toho, že žalovaná nebola v žiadnom obchodnom vzťahu so žalobcom, že účet žalovanej, na ktorý žalobca poukázal sumu 10.000,- eur, bolo len platobné miesto a svedok H.. Š. uznal svoj záväzok voči žalobcovi tak, ako to dôvodil súd prvého stupňa.

Zo všetkých uvedených dôvodov odvolaciemu súdu neostávalo iné, ako podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa spolu s akcesorickým výrokom o trovách konania a vec mu v rozsahu zrušenia vrátiť na ďalšie konanie.

Pretože súd prvého stupňa pochybil, ak nerozhodol o návrhu žalobcu na pripustenie zmeny žaloby a uznesenie o pripustení ďalšieho účastníka do konania (H.. V. Š.U.) nedoručil účastníkom konania, bude jeho úlohou v ďalšom konaní v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto zrušujúcom uznesení (§ 226 O.s.p.) odstrániť tieto vytýkané procesné vady a ustáliť tak okruh účastníkov i predmet konania a vysporiadať sa dôsledne i s námietkami a argumentáciou žalobcu v jeho odvolaní. Následne vo veci opätovne rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. tak, aby z odôvodnenia rozhodnutia bolo nepochybné právne posúdenie uplatneného nároku žalobcu vo vzťahu k žalovaným, ako aj právne závery, ktoré vyvodil zo zisteného skutkového stavu a mohlo byť predmetom odvolacieho prieskumu (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08, IV. ÚS 115/03).

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.